

Sarcina de raționament inductiv: măsoară capacitatea candidatului de a identifica un principiu/regulă generală în baza observației unui șir de evenimente.

Exemplu:

Se dă un șir finit de numere construit în baza unei reguli. În șir există un număr care nu satisface această regulă. Știind că primele patru numere ale șirului respectă regula generării șirului, sarcina Dvs. este să identificați numărul din șir care NU respectă regula construirii șirului, marcând pe fișa de examinare alternativa de răspuns pe care o considerați corectă.

4, 9, 15, 22, 30, 38, 49, 60, 72.

- a. 38
- b. 49
- c. 30
- d. 60
- e. 72

Răspuns corect: a

Sarcina de raționament deductiv: evaluează capacitatea candidatului de a formula o concluzie validă în baza unor premise considerate a fi adevărate.

Exemplu:

Un astronaut "rătăcit" în univers aterizează pe o planetă necunoscută. El observă că planeta este locuită de trei specii umanoide pe care le numește: Tol, Colb și Mog. Pentru a se adapta, s-a hotărât să îi observe cu scopul de a învăța cât mai multe lucruri despre ei.

Astronautul observă că niciun Mog nu consumă carne și că unii indivizi cu blană aparțin speciei Mog. De aici poate deduce cu necesitate că:

- a. toți indivizii cu blană sunt carnivori.
- b. unii indivizi ce aparțin speciei Mog consumă carne.
- c. unii indivizi cu blană nu consumă carne.
- d. niciun individ carnivor nu are blană.
- e. toți indivizii ce aparțin speciei Mog au blană.

Răspuns corect: c

Raționament Analogic: măsoară capacitatea candidatului de a găsi un sistem relațional comun între două situații, exemple sau domenii. Când poate fi găsit un astfel de sistem comun, atunci ceea ce se știe despre o situație poate fi folosit pentru a deduce informații noi despre cealaltă.

Exemplu:

Mai jos sunt prezentate trei cuvinte. Între primele două există o anumită relație. Sarcina Dvs. este de a găsi relația dintre aceste două cuvinte și apoi, PE BAZA RELAȚIEI DESCOPERITE, de a alege dintre variantele de răspuns pe cea care se potrivește cel mai bine cu al treilea cuvânt.

- Smalț - Dinte   Uniformă - ...
- a.   Material
  - b.   Elev
  - c.   Haină
  - d.   Ață
  - e.   Școală

Răspuns corect: b

Sarcina de raționament probabilistic: măsoară capacitatea candidatului de a îmbina elemente de probabilitate și logică cu scopul luării unor decizii în condiții de nesiguranță.

Exemplu:

Pe cele șase suprafețe ale unui zar perfect echilibrat apar cifrele: 1, 2, 3, 4, 4, 5. Care dintre cifrele zarului prezentat are cea mai mare probabilitate să apară în cazul unei singure aruncări?

- a. 1.
- b. 2.
- c. 3.
- d. 4.
- e. 5.

Răspuns corect: d

Sarcina de raționament numeric: măsoară capacitatea candidatului de a analiza și de a oferi răspunsuri la întrebări care, de obicei, sunt prezentate sub forma unor baze de date, tabele sau grafice.

Exemplu:

Potrivit politicilor Uber și Bolt, costul unei curse depinde de cerința existentă. Fluctuația zilnică a costului însă diferă la cele două firme, astfel:

	Cost(Lei)/Km	
	Uber	Bolt
Luni	1.2	2.4
Marți	0.8	2.5
Miercuri	2.3	1.8
Joi	1.2	2.5
Vineri	0.9	3.1

În care dintre zile este cel mai rentabil să se opteze pentru Uber în raport cu prețul Bolt din aceeași zi?

- a. Luni.
- b. Marți.
- c. Miercuri.
- d. Joi.
- e. Vineri.

Răspuns corect: e

Sarcina de atenție focalizată: măsoară capacitatea unui candidat de a se concentra pe un anumit set de stimuli, ignorând alți stimuli neimportanți din punct de vedere al rezolvării sarcinii.

Exemplu:

Dacă codarea pentru cuvântul NERV este 6319, iar pentru cuvântul NECITAT este 6378020 care ar fi codarea pentru cuvântul RECITAT?

- a. 1378020
- b. 1878020
- c. 5268080
- d. 5378030
- e. 7690040

Răspuns corect: a

Sarcina de analiză a argumentelor: evaluează capacitatea candidatului de a identifica măsura în care un argument respectă criteriile logicii și evită erorile de raționament logic.

Exemplu:

Potrivit evaluărilor efectuate de Agenția de Protecția Mediului, în anul 2019 Someșul Mic a fost calificat ca fiind cel mai poluat râu al Depresiunii Transilvaniei. Anul trecut, același râu a fost calificat ca fiind doar al treilea cel mai poluat râu al Depresiunii Transilvaniei, ceea ce în opinia administrației locale reprezintă o îmbunătățire a situației. Îmbunătățirea, potrivit interpretării, poate fi atribuită reușitei implementării măsurilor de igienizare și ecologizare ale malurilor albiilor râurilor.

Care este motivul pentru care raționamentul prezentat este invalid?

- a. interpretează lipsa evidențelor în favoarea unei afirmații ca reprezentând suport pentru afirmația opusă.
- b. argumentul se bazează pe caracterul ambiguu definit al expresiei "cel mai poluat".
- c. nu oferă informații care să clarifice criteriile care stau la baza ierarhizării.
- d. confundă datele cu privire la nivelul de poluare a fiecărui râu în parte cu nivelul de poluare general al regiunii investigate.
- e. în interpretarea eficienței intervenției confundă reducerea relativă a poluării unităților evaluate cu reducerea absolută a acestora.

Răspuns corect: e

Sarcina de raționament causal: măsoară capacitatea de a identifica entitățile (ex. obiecte, grupuri de persoane etc) care trebuie comparate, astfel încât să se izoleze cu exactitate efectul unei variabile cauză asupra unei efect, precum și capacitatea de a elimina posibilele variabile confundate.

Exemplu:

Alăturat sunt desenate trei corzi agățate de o bară. Cele trei corzi au greutate metalice atașate la capete. Coarda 1 și coarda 3 au aceeași lungime. Coarda 2 este mai scurtă. O greutate de 10 unități este atașată la capătul corzii 1. O greutate de 10 unități este, de asemenea, atașată la capătul corzii 2. La capătul corzii 3 este atașată o greutate de 5 unități. Corzile (și greutatele atașate) pot fi balansate, pendulate, înainte și înapoi, iar timpul necesar unei pendulări poate fi cronometrat. Să presupunem că dorești să determini dacă lungimea corzii are un efect asupra timpului necesar unei balansări.

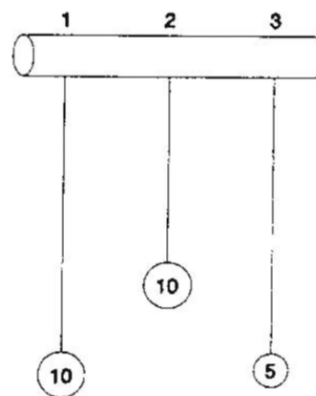
1. Ce corzi ai folosi ca să determini acest lucru?

- a. O singură coardă.
- b. Toate cele trei corzi.
- c. Coarda 2 și 3.
- d. Coarda 1 și 3.
- e. Coarda 1 și 2.

2. Deoarece ...

- a. trebuie să folosești cea mai lungă coardă.
- b. trebuie să compari corzi care au greutate diferite.
- c. doar lungimea diferă.
- d. pentru a efectua toate comparațiile posibile.
- e. diferă greutatele.

Răspuns corect: 1-e și 2-c

Sarcina de gândire reflectivă: măsoară capacitatea de a inhiba un răspuns intuitiv care este greșit și de a realiza analiza logică/matematică/rațională care duce la răspunsul corect.

Exemplu:

O bătă de baseball și o minge costă împreună 1.10 dolari. Băta costă cu 1 dolar mai mult decât mingea. Prin urmare, care este prețul mingii de baseball?

- a. 0.10 dolari
- b. 0.15 dolari
- c. 0.01 dolari
- d. 0.05 dolari
- e. 0.005 dolari

Răspuns corect: d. (răspunsul intuitiv este a.)